

16 februari 2025

'GEEF ONS HEDEN ONS DAGELIJKS BROOD'

Mattheus 6, vers 19 t/m 34

Als kinderen zeuren 'waarom gaan wij nu niet..', dan wordt er wel eens door ouders gezegd: 'daarom niet'. Waarom? Daarom. Nou, 'daarom' is natuurlijk geen antwoord eigenlijk. Alleen... wel in deze preek. Als je na het lezen van deze preek alleen 'waarom – daarom' hebt onthouden, dan heb je het belangrijkste onthouden. Maar als ik zo vaag blijf, snapt u en jij er natuurlijk niets van. *Daarom* ga ik uitleggen wat ik bedoel.

In het gedeelte wat wij uit de Bijbel hebben gelezen, riep de Heere Jezus Zijn discipelen op om niet bezorgd te zijn. 'Wees niet bezorgd over je leven, over wat je eten en drinken zult; ook niet over je lichaam, waarmee je je kleden zult.' Drie keer klinkt de oproep: 'wees niet bezorgd'. Geen zorgen maken! Don't worry! Jezus zegt dit tegen de mensen die Hij zojuist heeft opgeroepen om Hem te volgen. Jezus roept het niet op de straten uit om niet bezorgd te zijn, terwijl de een bezig is met zijn huisje te verbouwen en de ander achter de geraniums zit en een derde helemaal aan zijn playstation vastgeplakt zit..., nee, Jezus roept degenen op die alles achter zich hebben gelaten en Hem zijn gevolgd, *diegenen* roept Hij op om niet bezorgd te zijn. Nu, in die tijd was het dagelijks leven bepaald geen onbezorgd bestaan – als dagloner kreeg je geld voor het werk van vandaag en of er morgen weer werk was, dat wist je soms pas morgen – maar dat 'geen zorgen voor morgen' wat dus haast onmogelijk was, dat is *nog* heftiger als je van de een op de andere dag alles hebt achtergelaten en Jezus bent gevolgd. Hoe kan Jezus dan tegen Zijn volgers zeggen 'maak je geen zorgen'...?

Nu, Jezus wijst op de zorg van de hemelse Vader. Jezus geeft een paar voorbeelden uit de natuur. Hij wijst op de vogels in de lucht en de bloemen op het veld: kijk eens hoe de hemelse Vader daar zorg aan besteed. Vers 26: die vogels hoeven niet te zaaien, niet te maaien, ze verzamelen niet in de schuren en God voedt ze. 'Gaan jullie ze niet ver te boven?', vraagt Jezus. Zijn jullie niet nog veel belangrijker voor de hemelse Vader dan die musjes en kraaien? Met andere woorden: dan zal God echt ook wel voor jullie zorgen, daar kan je van op aan.

Maar over dit voorbeeld van Jezus valt nog wel wat te zeggen, want: zo onbezorgd zijn die vrolijk zingende vogeltjes niet hoor... In onze achtertuin was laatst een duif door een kat gegrepen. En er gaan talloze vogels dood van de honger. Mussen vallen soms door de hitte van het dak. En de Natuurbescherming waarschuwt, zo hoorde ik vrijdag nog op de radio, ons dat de vogelstand van ons land echt achteruit gaat. We moeten het straks daarom nog maar even hebben over dat voorbeeld van de Heere Jezus van die vogeltjes die door God worden

gezegend..., maar we moeten het eerst over iets anders hebben. Jezus begon namelijk zo over het niet bezorgd zijn te vertellen (vers 25): '*daarom* zeg Ik jullie 'wees niet bezorgd' Waarom? Daarom! Nu, voor dat daarom moet je niet gelijk verder gaan lezen over die vogeltjes die God voedt en het gras wat God met een prachtig bloemendek bekleedt..., nee, je moet eerst teruglezen, want wat zei Jezus hiervoor eigenlijk?

Jezus zei eerst dit: verzamel je geen schatten op de aarde (vers 19). Verzamel schatten voor jezelf in de hemel. En Jezus zei ook: 'niemand kan twee heren dienen.' Je kunt niet God dienen en de Mammon. Dat is: je kunt niet tegelijkertijd de Heere God en de god van het geld dienen. ... Jezus vat hier samen, wat Hij al eerder heeft uitgelegd over waar het in het leven van Zijn volgers om moet gaan: om schatten in de hemel. Daarmee bedoelt Jezus niet: ga hier heel hard je best doen voor God en straks in hemel zal je toch een geweldig loon krijgen uitgekeerd. Doe heel veel goede daden, omdat God voor elke goede daad wat op je hemelse spaarrekening zal zetten. ... Nee, die schatten in de hemel, dat is: *de rijkdom in God*. Dat is: Gods Koninkrijk wat er aan komt. Straks zal er bij God vandaan een totaal nieuwe werkelijkheid komen. God is bezig Zijn Koninkrijk hier op aarde te vestigen. Straks zal het komen – op een moment, dat alleen bij God bekend is – en dan zal alles op deze wereld op de kop gaan. Dan zal ook alles aan het licht komen. Alle onrecht, hypocrisie,

wegkijken en verharding zal gestraft worden. Het Koninkrijk van Gods liefde en recht zal zegevieren. Nu, dat Koninkrijk van God komt eraan. Als een schat uit de hemel. En... het is al aan het komen. Jezus' komst naar onze wereld betekende de komst van Gods Koninkrijk op aarde. Met Pasen zal Hij de Overwinnaar blijken te zijn, de ware Koning. En nu roept Hij

Zijn leerlingen op om Hem te volgen en al gericht te zijn op waar het in Zijn Koninkrijk om gaat: om liefde, om recht, om Gods eer, om Gods Naam, om vrede, genade. 'Zoek eerst het Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid'. Wees daarop gericht: op dat Koninkrijk van God..., op die eer van God... en op die gerechtigheid, die liefde en het recht, wat bij Gods Koninkrijk hoort. Wees daarop gericht. En al die andere dingen zullen je erbij gegeven worden. Al die andere dingen, alles wat je nodig hebt, dat komt wel. Maak je je daar niet over druk. Daar zorgt de Vader wel voor. Nee, maak je druk om dat Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid.

Daarom zeg Ik u... *Daarom* zeg Ik jullie: wees niet bezorgd. *Waarom* niet bezorgd zijn? Daarom niet. En dat is: omdat je iets veel belangrijkers hebt om je op te richten: Gods Koninkrijk. Gods eer. Het recht en de gerechtigheid, de liefde en de vrede, waar het God om gaat. Daar moet je je op richten. En al die andere dingen, die komen wel. Die dingen 'zullen u erbij gegeven worden.' Nu, om dat te onthouden..., om elke dag te beseffen waar het om gaat, waar je je *wel* zorgen om moet maken, waar je aandacht naar moet uitgaan, daarvoor heeft Jezus ons het Onze Vader geleerd. Eerst bidden wij met het Onze Vader namelijk dit: 'onze Vader in de hemel, laat Uw naam geheilgd worden, laat Uw

Koninkrijk komen, laat Uw wil geschieden.' Daar gaat het dus om! En daarna bidden wij: 'geef ons heden ons dagelijks brood'. Geef ons elke dag wat wij nodig hebben. Wij moeten eerst dat Koninkrijk van God zoeken en terwijl dat ons hart en onze aandacht heeft, mogen wij biddend aan God overlaten dat Hij ons elke dag zal geven wat wij nodig hebben aan dagelijks brood.

Die oproep om 'niet bezorgd te zijn', die is dus helemaal niet zo comfortabel, als het misschien op het eerste gezicht lijkt. Nee, want hier spreekt niet de hemelse Vader die zijn hand legt op de mond van zijn kind die nog zoveel angsten en zorgen heeft: 'stil maar, geen zorgen maken hoor!' Niet zo verkrampd zijn. Geniet van het leven. Don't worry, be happy. Nee, hier spreekt allereerst de hemelse Vader ons door Zijn Zoon aan en vraagt: 'waar maak jij je nu druk over in het leven?' Wat is je focus? Wat is voor jou belangrijk in het leven en waar blijkt dat uit? ... Waar maak jij je druk over? Toch niet over eten en drinken allereerst? Toch niet over je kleding? Toch niet over... (vul maar in). Heb je al een keuze gemaakt waar je voor gaat in je leven, voor Wie je gaat? Je kunt geen twee heren dienen, je moet kiezen. Bijna alles kan tegenwoordig parttime, zodat je niet voor het een of ander hoeft te kiezen, maar parttime kind van God zijn, dat kan niet. Je kunt niet twee heren dienen. Je moet kiezen. Welke schatten verzamel je? Ik hoop: Gods Koninkrijk, het leven met God, gaan-voor-God, het volgen van Jezus? Daarom... maak je daarom alsjeblieft niet bezorgd over al die andere dingen, maar richt je op God, op Zijn Koninkrijk, op wat Jezus heeft gedaan en wat Gods Geest in deze wereld door u en mij heen wil doen.

Het gaat er dus allereerst niet om dat je je geen zorgen maakt. Het gaat erom dat je je *andere* zorgen maakt, dan zorgen over alles waar veel mensen ('de heidenen', zo zegt Jezus) zich zorgen over maken. Waar kies je voor waar je zorg en aandacht naar uitgaan?

Maar... ik ben hier best wel een beetje mee aan het worstelen geweest. Want hoe zit dat nu bij mijzelf hè? Nee, ik ben niet bezorgd over eten en drinken en kleding. Maar dat is nogal makkelijk, want mijn koelkast, diepvriezer en kledingkast zitten allemaal vol. Ik kan dus gerust zeggen dat ik 'niet bezorgd ben over mijn leven, over wat ik eten zal en wat ik drinken zal en over mijn lichaam waarmee ik mij kleden zal.' Maar toch vraag ik mij soms af of ik ondertussen toch niet twee heren dien... dat ik zowel mijn vertrouwen op God stel, als op heel veel andere zaken, dingen en mensen. Dat een mix van die schat in de hemel en wat schatten op de aarde eigenlijk wel het meest prettige is... Herkenbaar?

Wat nu hier mee te doen...? Rijkdom – eten, drinken, mooie kleding enzovoort – al die aardse schatten kunnen ook een zegen van God zijn natuurlijk. Ja, ook een druk en vol leven is niet gelijk zondig, je hebt blijkbaar heel veel mogelijkheden dan van God ontvangen. Dank God! En tegelijkertijd hè: pas op. Zoals ik uit dit Bijbelgedeelte leer: houd je focus vast. Want met het hele leven is het soms net zoals met die smartphone: je krijgt soms zoveel binnen - zoveel beelden, woorden, informatie, leuke dingen – dat je je aandacht er niet meer bij kan houden. Je raakt heel vol en ondertussen raak je steeds meer leeg...

En er is nog een gevaar bij al die aardse schatten: al die dingen, waar je bezorgd om bent, of die je belangrijk vindt, kunnen iets bij je teweeg brengen. Ze kunnen je een gevoel van veiligheid geven. Of iets van eigenwaarde. Of het gevoel van macht, van controle. Ze

kunnen je het gevoel geven van onafhankelijk te kunnen zijn. En ze zorgen ook voor genieten. Nou, in zekere zin is dat allemaal niet verkeerd: veiligheid, prachtig natuurlijk! Eigenwaarde: heel belangrijk voor je identiteit. Macht: tja, toch fijn als je iets van grip hebt, dat je wat controle hebt over dingen? En onafhankelijkheid: best prettig wel. En genieten: dat zou de Schepper van al het goede zeker al helemaal niet verkeerd vinden. Maar... *wat is het heftig om te zien dat wij juist aan deze dingen zo verslingerd aan zijn geraakt en dat al dat eten en drinken, kleding en alles wat wij hebben ervoor zorgen dat we er zo aan vast zitten en er zo bezorgd over zijn.* Neem nu veiligheid: we voelen ons steeds onveilig, terwijl de misdaadcijfers in ons land echt niet hoger zijn geworden in de afgelopen decennia. En eigenwaarde: de samenleving wordt steeds narcistischer, alles vanuit het eigen-individuele-ik: ik denk, ik voel, ik mag, ik vind. En onafhankelijkheid: partners in het huwelijk moeten onafhankelijk kunnen zijn, ouderen worstelen soms geweldig met het afhankelijk worden, ieder moet zijn of haar eigen koninkrijkje kunnen beheren en niet afhankelijk zijn van. En genieten: we persen de weekenden uit om zoveel mogelijk te genieten en alles wat wij doen moet ons voldoening geven anders beginnen wij er niet aan. En over het woord 'macht' of 'controle' nog maar niets te zeggen, want wie van ons is niet een control freak. Zit u wat al die dingen die wij hebben met ons doen...? Hoe de dingen waar wij ons zorgen over maken ons leven soms zo vervormen en anders maken dan God heeft bedoeld? Nee, je hoeft je huis niet te koop te zetten, je studie niet te stoppen, blijf natuurlijk op je gezondheid letten en probeer zolang mogelijk zelfstandig te zijn..., maar dienen wij de ene Heer, of dienen wij twee, of drie, of tien heren? Daarom: wees niet bezorgd. Maak je zorgen om waar het echt om gaat in je leven. Waarom zorgen maken? Daarom: om Gods Koninkrijk en Zijn gerechtigheid. Om 'Uw Naam worde geheiligd! Om: Uw Koninkrijk kome!' En voor de rest: geef ons heden ons dagelijks brood. Geef ons wat wij nodig hebben voor elke dag, om elke dag op Gods Koninkrijk gericht te zijn.

Maar als je zo leeft - gericht op Gods Koninkrijk en Zijn gerechtigheid - dan mag je dus ook echt op Gods zorg vertrouwen. Daar mag je om bidden: 'geef ons heden ons dagelijks brood'. En daar mag je biddend ook echt op vertrouwen. En daar wil ik nu met u en jou naar kijken:

Jezus noemde als voorbeeld die vogeltjes hè, die niet zaaien en maaien en oogsten en die toch van Gods goedheid mogen leven. Nu, dat voorbeeld heeft ook een lastige kant – ik stipte dat al aan in het begin van de preek – maar laten wij allereerst maar gewoon even goed naar die vogels kijken. Het is nog geen lente, maar als je naar die prachtige vogels kijkt hè, stuk voor stuk uniek gemaakt... en hoe de aarde zaden geeft en ander voedsel waardoor ze kunnen leven..., dat is toch allemaal wonderlijk bedacht en prachtig gemaakt? God heeft zoveel in deze wereld gelegd en ons zoveel in het leven gegeven. Er is heel veel om ons zorgen over te maken in deze wereld – en daar moeten wij onze ogen niet voor sluiten – maar in plaats van drie keer per dag journaal, moeten wij misschien ook eens een natuurfilm aanzetten, of nog beter: even een wandeling maken in de natuur. Dan kom je soms weer even tot het besef van alle goeds wat er nog is en wat God in het leven heeft gegeven. ... En dan – zo ervaar ik het in ieder geval –

word je ook bescheiden: ik als mensje in deze grote, bijzondere wereld, die zomaar allemaal gaven kan genieten..., ik die een lichaam heb ontvangen, die mijn zintuigen kan gebruiken om van alles te zien, te horen, te ruiken... Zo even te wandelen in de natuur of deze woorden van Jezus in je op te nemen: het doet je beseffen hoe niet-vanzelfsprekend het leven is, hoe bijzonder dat je er mag zijn, wat een geschenken je elke dag ontvangt..., hoe goed die Schepper is... ja, voor kleine musjes al..., zou Hij dan u en mij vergeten?

Maar - we gaan nog een stapje verder: ik denk dat Jezus Zijn volgers ook wilde vertellen over Gods *bijzondere zorg* voor hen. Jezus maakt namelijk een vergelijking: als God zo voor de vogels zorgt..., gaan jullie ze niet ver te boven? *Wat mogen jullie dan wel niet verwachten, als die kleine vogels al zo gezegend worden?* Jezus heeft op een andere keer bijvoorbeeld gesproken over de heilige Geest, dat Hij hen de woorden in de mond zal geven om te spreken, als Jezus' volgers zullen worden bevroegd op hun geloof. Wat mooi! En Paulus heeft het over Gods kracht in zijn zwakheid: in alles wat Paulus meemaakte aan tegenslagen en heftige situaties, ervoer hij heel vaak de kracht van Christus, wonderlijke kracht om toch door te gaan. Wat bijzonder! God – zo lezen wij in de Bijbel - geeft soms ook een nieuwe weg om te gaan, terwijl wij alle wegen als afgesloten zagen. Nu, ik hoop hè dat wij onze ogen open zullen houden voor al die grote en kleine dingen, waarin God laat zien hoe Hij voor ons zorgt, hoe Hij ons zegent, beschermt en ons leven vult. En vertel anderen over die dingen en momenten die je als de bijzondere zorg van de hemelse Vader voor jou hebt ervaren. Zodat wij ons met elkaar over de zorg van de hemelse Vader zullen verwonderen.

Om die zorg van de hemelse Vader bidden wij dus, als wij bidden 'geef ons heden ons dagelijks brood.' Dat dagelijks brood, waar wij om vragen, dat mag je zien als samenvattende omschrijving van alles wat wij nodig hebben. Maar: Jezus noemt dat dus ons dagelijks *brood*. Wat bedoel ik? We vragen niet om elke dag een taartje om iets te kunnen vieren. Nee, want het leven is niet altijd een feest. 'Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad', zo eindigde ons Bijbelgedeelte. We vragen God niet om taart, maar om wat wij nodig hebben. Wij vragen de hemelse Vader om wat wij nodig hebben om gericht te kunnen zijn op dat Koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid. Soms – of misschien wel: vaak – krijgen wij veel meer dan wij hadden kunnen verwachten, veel meer dan wij beseffen... Maar soms krijgen wij ook tegenslagen om ons sterk te maken..., beproevingen om ons geloof zuiver te maken..., lijden om echt te begrijpen wat een ander doormaakt en zo tot een naaste te kunnen zijn. Of nog sterker: soms geeft God een engel van de satan die ons met vuisten slaat, zoals Paulus dat ervoer, maar waardoor hij wel met beide benen op de grond bleef en zijn kracht van de Heere Jezus bleef verwachten.

Niet alles komt zomaar van God hoor! En niet alle narigheid in het leven heeft een bedoeling. Maar wat ik wil aangeven: dat dagelijks brood, dat omvat alles wat wij nodig hebben om het onderweg vol te houden als volgeling van Jezus en dat is niet alleen maar taart. Het dagelijks brood dat God geeft is veel voedzamer, soms wel moeilijker te verteren, maar uiteindelijk gezonder. Logisch, want ook die vogels die Jezus als voorbeeld nam, hebben niet altijd een bepaald fijn leven. Nee, soms

gaan ze zomaar dood. Soms hebben ze honger. Nu, er zijn christenen die letterlijk honger lijden. En volgers van Jezus die vanwege geloofsvervolging alles zijn kwijtgeraakt en niet weten hoe ze nu verder moeten. Waar is die vaderlijke zorg van God dan, die alles geeft wat wij nodig hebben als wij op Zijn Koninkrijk en Zijn gerechtigheid zijn gericht? ... Nu, ik wil niet te snel over deze grote vragen heenstappen, maar ik moet denken aan wat mw. Swiers zei voordat ze vrijdag die heel spannende operatie onderging: 'als de dokters mij kunnen helpen, dan is dat heel goed. Maar ook als het verkeerd gaat, dan is het goed'. ... Ik denk dat u wel weet wat ze bedoelde. Ze bedoelde niet: 'het maakt mij niets uit hoe ik eruit kom'. Nee: wat er ook gebeurt: ik mag in handen zijn van de hemelse Vader.' En wie verlangt naar Gods Koninkrijk, voor diegene is zelfs het sterven niet een verlies, maar is het sterven een in mogen gaan in Gods komende Koninkrijk. Gods toegezegde, die vaderlijke zorg van God gaat nog verder dan 'tot onze dood', nee, Zijn Vaderlijke zorg is nog groter, rijker, meer bijzonder.

Want...: het brood waar wij dagelijks van mogen leven, dat brood is onze letterlijke broodmaaltijd, maar ook ons warme eten. Het dagelijks brood, dat zijn de voorzieningen die er zijn. Het is de weg, waarop God ons leidt. En: Gods hulp en kracht. Maar dat dagelijkse brood waar wij van mogen leven, dat is ook en bovenal: Jezus Zelf. 'Ik ben het Brood des levens. Wie tot Mij komt, zal beslist geen honger hebben en wie in Mij gelooft, zal nooit meer dorst hebben.' De christenen uit de eerste eeuwen hebben dat dagelijks brood ook steeds uitgelegd als: dat is bovenal en helemaal de Heere Jezus, het Brood des levens.

Nu, laat je dagelijks gevoed worden met dat brood, met Christus' liefde, die liefde zo groot.

Laat Zijn gezindheid uw gezindheid zijn.

Leef het nieuwe begin wat Hij voor ons heeft gemaakt.

Laat zijn leven jouw leven zijn en jouw leven Zijn leven.

Leven met Hem, leven door Hem, elke dag weer nieuw.

Dag aan dag. Leven tot in eeuwigheid.

Zo gaan Jezus' volgelingen op weg, onderweg naar Gods Koninkrijk dat komende is..., zij gaan onderweg, levend van het dagelijks brood dat de hemelse Vader hen geeft voor onderweg..., tot op die dag dat alle volgelingen van Jezus thuis mogen komen in Gods Rijk en dan een feestmaal zullen genieten, ja, voor eeuwig verzadigd zullen zijn.

